

3. Теорія держави і права : навч. посіб. / [С. К. Бостан, С. Д. Гусарєв, Н. М. Пархоменко та ін.]. - К. : ВЦ "Академія", 2013. - 348 с. - (Серія "Альма-матер").
4. Основи римського приватного права: навч. посіб. – [вид. 2-ге, допов.] / В. С. Макарчук. – К.: Атіка; Х.: Право, 2015. – 256 с.
5. Кулак Н.В. Актуальні питання правового статусу добровольчих формувань в Україні./ Н.В. Кулак // Часопис Київського університету права – 2016. – № 4.

УДК 342.9

ПРАВОПОРУШЕННЯ: ПОНЯТТЯ, СКЛАД, ВИДИ

Студент Буряк Н.В. гр. БП-15
 Наук. керівник к.н. з держ. упр. Н.В. Кулак
 Київський національний університет технологій та дизайну

Протиправною поведінкою вважають поведінку, що характеризується порушенням норм права. Одним із видів такої поведінки і є правопорушення. Правопорушення — це суспільно небезпечне винне протиправне діяння (дія або бездіяльність) деліктоздатного суб'єкта, за яке чинне законодавство передбачає юридичну відповідальність.

Кожне правопорушення конкретне, оскільки його чинить конкретний індивідуальний чи колективний суб'єкт у певний час, у певному місці. Щоб визнати ту чи іншу дію правопорушенням, необхідно встановити, чи має вона ознаки правопорушення.

Правопорушенням може бути тільки діяння — тобто у вигляді активної дії (наприклад, вчинення крадіжки) або у формі бездіяльності — коли норми права зобов'язують особу зробити певні дії, а особа їх не виконує (наприклад, ненадання допомоги). Правопорушення завжди є актом дії суб'єктів. Думки, наміри, переконання, почуття, погляди, соціальні або особисті властивості особи не є правопорушеннями і відповідно не можуть виступати як підстави юридичної відповідальності.

Склад правопорушення — це сукупність закріплених у законі об'єктивних і суб'єктивних ознак, за наявності яких, суспільно небезпечне винне протиправне діяння визнається конкретним правопорушенням.

Склад правопорушення включає чотири елементи: об'єкт; об'єктивну сторону; суб'єкт; суб'єктивну сторону.

Об'єкт правопорушення — це суспільні відносини, які охороняються нормами права та на які посягає конкретне правопорушення. Об'єктивна сторона правопорушення — це зовнішнє вираження протиправного діяння, яке

посягає на об'єкт, що охороняється нормами права, завдає йому шкоди чи створює загрозу заподіяння шкоди. Тобто об'єктивна сторона описує як здійснене правопорушення.

Прийнято розрізняти обов'язкові і факультативні ознаки об'єктивної сторони правопорушення. До обов'язкових ознак належать протиправність діяння, а також причинно-наслідковий зв'язок між діянням і його шкідливими наслідками. До факультативних ознак відносять місце, час, спосіб, обставини здійснення правопорушення і які набувають юридичного значення лише тоді, коли вказані в гіпотезі відповідної правової норми.

Суб'єкт правопорушення — це фізична чи юридична особа, яка вчинила правопорушення. Не кожна особа визнається правопорушником, а лише та, що є деліктоздатною, тобто спроможна відповідати за свої діяння. Суб'єктами деяких видів правопорушення можуть бути не тільки фізичні особи, а й держані органи та громадські організації, але вони не можуть бути суб'єктами злочинів. Суб'єктивна сторона правопорушення — це внутрішнє психічне ставлення особи до вчиненого нею протиправного діяння та його негативних наслідків. Тобто суб'єктивна сторона описує, чому вчинене правопорушення.

Ознаками суб'єктивної сторони є вина, мотив і мета.

Необережна форма вини відрізняється від умислу тим, що правопорушник не усвідомлює суспільної небезпеки своєї поведінки. Розрізняють два види необережної форми вини — протиправна самовпевненість та протиправна недбалість. Протиправна самовпевненість має місце тоді, коли особа передбачала можливість настання шкідливих наслідків свого діяння, але легковажно розраховувала на їх відвернення. Протиправна недбалість має місце тоді, коли особа не передбачала можливості настання шкідливих наслідків свого діяння, хоча була і могла їх передбачити. Факультативними ознаками суб'єктивної сторони правопорушення є мотив — тобто внутрішнє спонукання особи до вчинення правопорушення, а також мета — тобто уявлення особи про бажаний результат, до якого вона прагне, вчиняючи протиправне діяння.

Література:

1. Бабкіна О. В. Теорія держави і права у схемах і визначеннях: навч. посіб. / О. В. Бабкіна, К. Г. Волинка. — К.: МАУП, 2004. — 144 с.;
2. Загальна теорія держави і права: Навч. посіб. / [Колодій А. М., Копейчиков В. В., Лисенков С. Л. та ін.]; за ред. В. В. Копейчикова. — Стер. вид. — К.: Юрінком Інтер, 2001. — 320 с.;
3. Загальна теорія держави і права: підруч. / За ред. М. В. Цвіка, В. Д. Ткаченка, О. В. Петришина. — Х.: Право, 2002. — 432 с.;
4. Кельман М. С. Загальна теорія держави і права / Кельман М. С., Мурашин О. Г., Хома Н. М. — Львів: Новий світ, 2003. — 581 с.;
5. Котюк В. О. Основи держави і права: Навч. посіб. Вид. 3тє, доп. і перер. / Котюк В. О. — К.: Вентурі, 2001. — 432 с.;
6. Теорія держави і права: Навч. посіб. / Упоряд. Шестопалова Л. М. — К.: Прецедент, 2004. — 224 с.

7. Кулак Н.В. Актуальні питання правового статусу добровольчих формувань в Україні./ Н.В. Кулак // Часопис Київського університету права – 2016. – № 4.

УДК 340.0

ПОНЯТТЯ ПРАВОВІДНОСИН ТА ЇХ ВИДИ

Студент Ю. О. Войтенко гр. БП-15
Наук. керівник к.н. з держ. упр. Н.В. Кулак
Київський національний університет технологій та дизайну

Право не може існувати без правовідносин, воно реалізується в правовідносинах, живе і діє в них. Правовідносини — це конкретна форма буття права. Правовідносини безпосередньо пов'язані з державою і громадянським суспільством, з системою права і законодавства [1].

Щоб розкрити поняття правовідносин потрібно відмежувати їх від інших соціальних відносин — моральних, економічних, політичних, релігійних і інших. Всі суспільні відносини мають вольовий, ідеологічний характер, але правовідносини ще й мають державно-вольовий характер, оскільки державна влада юридично об'єктивує і закріплює ці відносини в системі діючих законодавчих і підзаконних нормативно-правових актів. Правовідносини, як правило, не можуть існувати без системи права і законодавства. Норми права і законодавства відображають моделі правовідносин. В нормах права вказується зміст правовідносин, умови їх виникнення, сторони, які приймають в них участь.

Як вважають фахівці правовідносини на відміну від інших суспільних відносин охороняються державною владою від порушень[4]. Держава встановлює санкції за порушення тих чи інших правовідносин, за матеріальну шкоду, за порушення юридичних обов'язків, за факти правопорушень.

Учасники правовідносин зв'язані між собою конкретними суб'єктивними правами і обов'язками, які мають офіційний юридичний характер. Між ними існує суб'єктивний індивідуальний зв'язок на підставі законодавчих актів.

Традиційно у нас вважалось, що правовідносини не можуть існувати без системи права і законодавства. Разом із тим, як показала практика, в останні роки в суспільстві може існувати дві групи правовідносин: правовідносини, які врегульовані законодавством, і правовідносини, які не врегульовані законодавством. Це обумовлено відсутністю законодавства, яке регулює певні суспільні відносини.

Наприклад, орендні відносини між суб'єктами цивільного права виникали і існували тривалий час до видання закону про оренду. Такі відносини також виникають, коли виникає необхідність застосовувати аналогію права і